

Replik: Svensson har grovt missförstått analysen

Svenska Dagbladet den 2 december 2021

I ett debattinlägg (29/11) kritiserar Sten Svensson min rapport, som analyserar resultat-skillnader i Pisa 2018 inom Sverige. Rapporten visar bland annat att elever i fristående skolor presterade bättre än elever i kommunala skolor, även när man justerar för en rad bakgrunds-variabler.

Svensson påstår att eleverna i fristående skolor i verkligheten inte alls presterade bättre – och att jag enbart har fått fram ”fiktivt högre poängtal” för dessa elever med hjälp av ”teknokratiska beräkningar”. Detta eftersom jag, enligt hans utsago, inte studerar faktiska resultat-skillnader mellan elever i fristående och kommunala skolor, utan enbart hur dessa borde ha sett ut givet skillnader i elevernas enkätsvar och hur dessa enkätsvar är relaterade till Pisa-resultaten.

Men Svensson har antingen grovt missförstått min rapport eller helt enkelt läst den slarvigt. För visst studerar jag hur de faktiska Pisa-resultaten skiljer sig åt mellan elever i fristående och kommunala skolor. Elever i fristående skolor presterade bättre än elever i kommunala skolor, både före och efter att man justerar för bakgrunds-variabler. Metoden har absolut ingenting att göra med det tillvägagångssätt som Svensson målar upp.

I ett andra steg studerar jag visserligen om enkätsvaren – som rör saker såsom elevernas studiero – skiljer sig mellan svaranden i fristående och kommunala skolor, i ett försök att analysera möjliga mekanismer bakom varför eleverna i fristående skolor nådde högre poäng. Här gör jag en överslags-beräkning av hur stor del av resultat-skillnaderna som skulle kunna förklaras av enkätsvaren.

Men detta har ingenting att göra med frågan om hur elever i fristående och kommunala skolor faktiskt presterade i Pisa 2018, som jag alltså studerar separat.

Svensson har med andra ord totalt missförstått min analys. Kritiken är därför grundlös. Resten av hans artikel diskuterar möjliga anledningar till varför elever i fristående skolor inte presterade bättre än elever i kommunala skolor i Pisa 2018, ett påstående som alltså grundas i Svenssons feltolkning av rapporten. Jag ser därför ingen anledning att kommentera dessa argument.

Gabriel Heller Sahlgren